

אוניברסיטת חיפה / החוג להיסטוריה כללית

הדרך לכתובת עבודות סמינריוניות

א. מטרת החיבור

1. לברור מתוך חומר הקריאה את הדרוש לנושא העבודה ולהקיף נושא על סמך ביבליוגרפיה.
2. ללמוד כיצד להבחין בין עיקר ותפל בחומר הקריאה, ולפתח גישה אנאליטית.
3. לפתח גישה ביקורתית לחומר הקריאה.
4. להגיע לכתובת סינתזה המתייחסת לנושא.

ב. הצורה החיצונית

1. השער יכלול את הנתונים הבאים: נושא העבודה, שם התלמיד, מס' תעודת זהות, שם החוג (יש לציין אם התלמיד לומד במסגרת החוג או במסגרת חטיבה), נושא הסמינר, השנה והמורה הנותן את היחידה, התאריך בו הוגשה העבודה (ראה דוגמה מס' 1).
2. בראש העבודה חייב להופיע תוכן העניינים, הכולל את שמות הפרקים ואת העמודים שבהם הם מתחילים (ראה דוגמה מס' 2).
3. ביבליוגרפיה חייבת להופיע בסוף העבודה. עליה לפרט את הנתונים עפ"י המקובל בספרות המדעית (שם המחבר, שם הספר או המאמר, מקום ההופעה, שנת ההופעה, וכן מספרי עמודים). הביבליוגרפיה חייבת להיות ערוכה עפ"י קריטריון ברור: למשל חלוקה בין מקורות למחקרים, או בין חיבורים כלליים לבין חיבורים ספציפיים. מכל מקום, עפ"י סדר א"ב, בכל יחידה בנפרד או בביבליוגרפיה בכללה.
4. כל עבודה חייבת להיות מלווה הערות והפניות לחומר הביבליוגרפי שהיה בשימוש (footnotes), כך שיהיה ברור לקורא על מה מסתמך הכותב. בהפניה יש לציין גם את מספרי העמודים במדויק. אם חיבור מצוטט ע"י מחבר אחר ולא היה בשימוש הכותב, יש לציין זאת במפורש.
5. בסיום העבודה יש לכלול מסקנות או סיכום. בכל מקרה יש להקפיד על כך שהסיום ינבע מהצגת העניינים שבגוף החיבור. אין להסתפק בחזרה על דברים שכבר נאמרו.
6. יש להקפיד הקפדה רבה על סגנון הכתיבה, על תחביר ועל פיסוק נכון. לפני מסירת העבודה יש לערוך הגהה, אם העבודה הודפסה, ומכל מקום בדיקה מדוקדקת של השמות הלועזיים כדי לסלק שגיאות כתיב.
7. העבודה חייבת להיות כתובה בכתב ברור, אחרת תוחזר לכותב. כתב יד גרוע מרגיז את הבודק וגורע משיפוט אובייקטיבי. עדיף להגיש עבודה בצורה מודפסת. יש להשתמש בנייר עבה בלבד (ובשום פנים לא בנייר שקוף).
8. יש להשאיר שוליים של 4 ס"מ בצד ימין בכל עמוד ורווח כפול בין השורות.

ג. שגיאות שגרתיות

9. יש להבחין בין הקדמה לבין מבוא. הקדמה מכוונת להסביר את הבעיות הטכניות בהן נתקל הכותב. מבוא בא להציג בקיצור רב את המסגרת ההיסטורית, הכרונולוגית והגיאוגרפית וכן את הבעיה אליה יתייחס הכותב בחיבורו.
10. רבים הכותבים אשר אינם מחלקים בצורה נכונה את העבודה. יש להקפיד על איזון מבחינה כמותית בין המבוא, סיכום וגוף העבודה, וכן בין הפרקים השונים.
11. רצוי לא לסטות מן הנושא של העבודה. במידת האפשר יש לשרטט את הרקע בפרק הראשון של העבודה.
12. מתחילים בפסקה חדשה כשמתחיל רעיון חדש, ולא כשעוברים למשפט חדש. בראש כל פסקה רצוי לציין "משפט מפתח", המציג את הנושא המצומצם שיבוא לידי פיתוח במשפטים הבאים.

ד. הערות

13. הערות בתחתית העמוד (footnotes) נועדות לשתי מטרות עיקריות:
א. לציין המקור של מובאה, עובדה או טענה כלשהי המוזכרת בגוף העבודה.
ב. למתן אינפורמציה החשובה להסברת עניין מסוים המוזכר בעבודה אך אין רוצים לשלה בטקסט עצמו כדי לא לפגום בשטף הדין. (אינפורמציה ביוגרפית, נתונים סטטיסטיים, הסבר של מונחים טכניים)
14. ההפניה להערות נעשית בעזרת מספר סידורי (לא כוכב או כל סימן אחר) הנכתב במחצית השורה מעל לשורה הרגילה. מספר זה מופיע בד"כ בסיום המובאה או בסיום המשפט או הקטע המחייב את ההפניה להערה. רק במקרה של הסברת נתונים ספציפיים יש להפנות להערה באמצעותו של משפט. את ההערות יש לספרר באופן שוטף מ-1 ואילך לאורך העבודה פולה ולא מחדש בכל עמוד. ההערות עצמן נכתבות בתחתית העמוד או בסוף העבודה אך האלטרנטיבה הראשונה עדיפה. את ההערה יש להתחיל במספר הסידורי שלה שוב כמחצית השורה מעל לשורות הרגילות ללא כל סימון נוסף.
15. יש להקפיד על הצורה הנכונה של התייחסויות ביבליוגרפיות בהערות ולהזכיר ספרים ומאמרים כפי שהדבר מקובל בספרות המקצועית.
- כשספר או מאמר כלשהו מוזכר בעבודה בפעם הראשונה הוא חייב לכלול את הפרטים הבאים:
- א. שם מלא של המחבר (שם פרטי או האות הראשונה של שמו הפרטי לפני שם המשפחה) ולאחריו פסיק.
- ב. כותרת מלאה של הספר מתחתיה יש למתוח קו. בין הכותרת העיקרית וכותרת המשנה (אם יש כזאת) מפרידים בד"כ נקודותיים.

ג. מיד לאחר הכותרת, בין הפסיקים, יש לרשום את מקום ההוצאה, ושנת ההוצאה.

ד. מספר העמוד (או העמודים) שבו מופיעה המובאה, העובדה או הטענה המוזכרת.
דוגמה :

C .J. Friedrich, *The Age of the Baroque: 1610-1660* (New York, 1962), pp. 110-118.

במקרה שהמדובר במאמר, תופיע כותרת המאמר במרכאות אחרי שם המחבר ואילו שם כתב העת יבוא אחרי כותרת המאמר כשהוא מודגש בקו ולאחריו פסיק. מספר הכרך יבוא אחרי כן, ואילו בסוגריים יש לציין את השנה בה יצא העיתון.
דוגמה :

Donald R. Kelley, "Martyrs; Myths and the Massacre: The Background of St. Bartholomew", *The American Historical Review*, 77 (1972), 1342.

אם המאמר מופיע באוסף מאמרים בעריכתו של איש או שניים יצוינו אלה אחרי כותרת האוסף המודגשת בקו:

L.W. Banner, "On writing Women's History", *The Family in History: Interdisciplinary Essays*, ed. T. K. Rabb and R. I. Rotberg (New York, 1973), pp.159-170

במקרה והספר מתורגם יוזכר שם המתרגם לאחר כותרת הספר ולפני הפרטים הנוגעים להוצאה:

P. Aries, *Centuries of Childhood: A Social History of Family Life*, trans. R. Baldick (New York, 1962).

16. התייחסויות נוספות לספרים ומאמרים שכבר הוזכרו:

א. שמקרה שמקור איזשהו מוזכר מיד אחרי התייחסות קודמת לאותו מקור (רצוי גם שלא יהיה מרחק רב בין שתי התייחסויות), אין צורך לחזור על הפרטים הביבליוגרפיים אלא מספיק לציין Ibid. (קיצור של המונח הלטיני Ibidem – באותו מקום), פסיק ומספר עמוד (אם העמוד שונה מזה שהוזכר קודם לכן).
דוגמה :

1. L. Moote, *The Seventeenth Century: Europe in Ferment* (Lexington, 1970), p. 173

2. *Ibid.*, p. 191.

ב. במקרה שהמקור הוזכר כבר פעם אך בינתיים היו התייחסויות למקורות אחרים, או אם הוא הוזכר לפני מספר עמודים, יש לחזור על שם המחבר בלבד ומספר העמוד :

1. C. H. Hill, *The Century of Revolution: 1603-1714*, (London, 1969), p. 101.

2. Moote, p. 127.

ג. במקרה שמוזכרים בעבודה מספר ספרים או מאמרים של אותו מחבר יש לציין בקיצור גם את כותרת הספר אחרי שם המחבר :

Hill, *Century of Revolution*, p. 148.

ה. ביבליוגרפיה

1. הביבליוגרפיה מופיעה בד"כ בסיום העבודה. היא חייבת לכלול את כל המקורות (ראשוניים ומשניים) בהם נעזר הכותב במהלך עבודתו להוציא מילונים וספרי עזר סטנדרטיים.

2. בעריכת הביבליוגרפיה יש להפריד בין מקורות ראשוניים למשניים. החלק הראשון של הביבליוגרפיה יכלול אם כן את המקורות הראשוניים. החלק השני את הספרות המשנית.

בתוך כל חלק יופיעו המקורות עפ"י סדר אלפאביתי של שמות המשפחה של המחברים
3. בעיקרו של דבר, אופן הרישום של המקורות בביבליוגרפיה דומה לזה שבהתייחסות הביבליוגרפית הראשונה בהערות:
דוגמאות:

C. J. Friedrich, *The Age of the Baroque 1610-1660* (New York, 1962).

D.R. Kelley, "Martyrs, Myths and the Massacre: The Background of St. Bartholomew", *The American Historical Review*, 77 (1972), 1323-1342.

רשימת קיצורים וביטויים הנהוגים בספרות ההיסטורית

coll.	collection	אוסף
lib.	liber	ספר
t., tom., vol.	tomus, volumen	כרך
c., ch., cap.	caput	פרק
p., pag.	pagina	עמוד
par.	paragraph	פיסקה
col.	columma	טור
l.	linea	שורה
n.	nota	הערה
passim		במפורז
Sqq.	sequentia, sequitur	והעמודים הבאים
f., ff.	following page, pages	
op. cit.	opere citato	בחיבור המוזכר לעיל
loc. cit.	loco citato	במקום המוזכר לעיל
id.	idem	אותו המחבר עצמו
ibid.	ibidem	באותו מקום עצמו, שם
vide		ראה
supra		לעיל
infra		להלן
in fine		בסוף
recto (r ^o)		עמוד זה (של הדף), עמוד ימני
verso (v ^o)		בצד השני (של הדף)
cf.	confer	השוה
viz.	videlicet	דהיינו
s.v.	sub voce	תחת המילה, הערך
deest		חסר
delendum est		יש להשמיט
e.g.	exempli gratia	לדוגמה
i.e.	id est	זאת אומרת
app.	appendix	נספח
add.	addendum	יש להוסיף
MS., MSS.	manuscript, manuscripts	כתב-יד, כתבי-יד
lacuna		קטע חסר
a., an	annus	שנה
B.C.	before Christ	לפני הספירה הנוצרית
B.C.E.	before Common Era	לפני הספירה המקובלת (=הנוצרית)
A.D.	anno Domini	בשנת האדון (=שנת הספירה הנוצרית)
c.	circa	לערך, סביב השנה
n.d.	no date	ללא תאריך (הוצאתו של הספר)
f., fol.	folio	
ed., eds.	editor, editors	עורך, עורכים
tr., trsl.	translator, translated	תירגם

אוניברסיטת חיפה

החוג להיסטוריה כללית

ז'אן דארק : קדושה או מכשפה?

עבודה פרו סמינריונית בהנחיית פרופ' גודיץ'

מוגש על ידי :

ת.ז.

תוכן עניינים

1	עמ'	מבוא
6-2	עמ'	פרק א'- מלחמת מאה שנה ובעיותיה
16-7	עמ'	פרק ב'- תפקידה של ז'אן דארק במלחמה
25-17	עמ'	פרק ג'- משפטה של ז'אן דארק
27-26	עמ'	אחרית דבר
29-28	עמ'	רשימת הערות
30	עמ'	מקורות ביבליוגרפיים